

**UCHWAŁA NR XXXV/371/16
RADY MIASTA ZABRZE**

z dnia 19 grudnia 2016 r.

w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2017 r.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.), art. 4¹ ust.1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz.487 z późn.zm.) oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 224 z późn. zm.), na wniosek Prezydenta Miasta Zabrze

uchwała się, co następuje:

§ 1.

Przyjąć Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały, będący częścią strategii rozwiązywania problemów społecznych.

§ 2.

Zapewnić w budżecie miasta środki pochodzące z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, na realizację Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta Zabrze.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2017 roku.

Przewodniczący Rady Miasta
Zabrze

mgr Marian Czochara

Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2017.**1. Diagnoza stanu problemów alkoholowych i narkotykowych w Zabrzu.**

Diagnozę opracowano na podstawie danych z instytucji zajmujących się rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkotykowych w Mieście Zabrze.

Posługując się wynikami polskich badań epidemiologicznych, liczbę osób uzależnionych w Polsce można oszacować na ok. 600 tys., zaś osób pijących alkohol szkodliwie na ok. 2,5 mln.

1.1. Uchwałą Rady Miejskiej Nr XV/130/03 z dnia 22.09.2003 roku ustalono limit 400 punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa).

Limit ten nie został przekroczony i na koniec września 2016 roku punktów takich było 319.

Uchwałą Rady Miejskiej Nr XXXVI/539/01 z dnia 17.09.2001 roku ustalono limit 200 punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży.

Na koniec września 2016 roku punktów takich było 95.

1.2. Naruszenie prawa i porządku publicznego pod wpływem alkoholu obrazują dane z Policji **

	01.01- 30.09.2014	01.01- 30.09.2015	01.01- 30.09.2016
Interwencje domowe ogółem**, w tym:	3590	.	3731
-decyzje o sporządzeniu „Niebieskich Kart”, stwierdzające przypadki przemocy domowej,-***	137	115	119
w tym sprawcy pod wpływem alkoholu***	88	69	56
- nieletni uczestniczący w aktach przemocy***	40	28	25
-wnioski skierowane do Sądu za wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi ruchu na drogach	600	.	617
-spowodowane pod wpływem alkoholu **	498	147	127
- w tym popełnione przez osoby nieletnie	.	19	2
-liczba uczestników ruchu drogowego poddanych badaniom na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu	.	ok. 237 tys	168340
- przestępstwa odnotowane w związku z naruszeniem ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii	205	119	179
-w tym przestępstwa popełnione przez osoby nieletnie	30	23	54
-osoby poddane badaniom testerem na zawartość środków psychoaktywnych	21	125	32
			(16 pozytywnie)
-liczba nietrzeźwych kierujących	.	425	289 (w tym po
-nietrzeźwi sprawcy zdarzeń drogowych	.	34	uż. alkoholu)
-liczba kierujących, którym zatrzymano prawo jazdy	.		23
-zatrzymani nietrzeźwi kierujący,	34	317	253
-którym odebrano prawo jazdy		236	198
nietrzeźwi piesi - sprawcy wykroczeń drogowych	7	brak danych	brak danych

i Straży Miejskiej**

	01.01.- 30.09.2014 r.	01.01.- 30.09.2015 r.	01.01.- 30.09.2016 r.
-interwencje związane ze spożywaniem napojów alkoholowych w miejscach niedozwolonych **	6387	2562	2289

- osoby doprowadzone do Izby Wyrzeźwień, w tym:	600	525	545
- mężczyźni	555	490	506
- kobiety	44	35	39
- nieletni	1	.	0

1.3. Izba Wyrzeźwień **

	01.01- 30.09.2014	01.01- 30.09.2015	01.01- 30.09.2016
osoby przyjęte ogółem w tym:	2 759	2623	2829
- mężczyźni + nieletni	2 407+20	2283+20	2437+14
- kobiety + nieletni	352+1	315+5	374+4
-osoby z terenu Zabrze	2635	2353	2737
-porady w punkcie konsultacyjnym-**	1585	1368	1620

1.4. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie.

	01.01- 30.09.2014	01.01- 30.09.2015	01.01- 30.09.2016
-rodziny objęte pomocą, w których ogółem żyje osób	4251 10853	4082 10150	3943 9309
- rodziny, w których powodem przyznania pomocy był występujący problem alkoholowy, w których ogółem żyje osób-**	178 415	190 437	209 425
-rodziny, w których powodem przyznania pomocy był występujący problem narkotykowy, **	15	16	9
-osoby skierowane do MKRPA w celu podjęcia leczenia	33	28	71
-uczniowie objęci pomocą dożywiania w szkołach i świetlicach	2249	2384	1831
- porady udzielone w punkcie konsultacyjnym MOPR ds. rozwiązywania problemów alkoholowych ogółem,** w tym udzielonych:	5171	4266	4498
-mężczyznom	3771	3255	3250
-kobietom	1400	1011	1248
- osoby objęte terapią indywidualną, w tym:	601	499	506
-mężczyźni	443	374	363
-kobiety	158	125	143
- porady udzielane współuzależnionym, w tym:	12	10	14
-mężczyznom	3	3	2
-kobietom	9	7	12
-osoby skierowane na leczenie odwykowe ogółem, w tym	9	15	7
-mężczyźni	6	10	6
-kobiety	3	5	1

1.5. Zespół Interwencji Kryzysowej.

	01.01- 30.09.2014	01.01- 30.09.2015	01.01- 30.09.2016
-rodziny korzystające z pomocy ZIK,	378	375	366
w tym z problemem przemocy w rodzinie-***	124	152	108
-udzielone porady łącznie ***	1971	1411	1286
-liczba osób uczestniczących w programach korekcyjno- edukacyjnych	49	23	15
-liczba „Niebieskich Kart” ***	218	207	221
-ilość spotkań grup roboczych związanych z wszczęciem procedury „Niebieskiej Karty”	872	827	1249

1.6. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

	01.01- 30.09.2014	01.01- 30.09.2015	01.01- 30.09.2016
- przyjęte wnioski o leczenie odwykowe, ***	347	299	271
w tym:			
-od rodziny	107	93	76

- z Sądu Rejonowego -kuratorzy	26	20	17
- z Policji	142	120	88
- z Izby Wyrzeźnień	9	7	7
- z MOPR	33	28	48
-Miejski Zespół Interdyscyplinarny	8	11	17
- z Prokuratury	11	14	13
- innych	11	6	5
wnioski skierowane do Sądu	240	150	120
- sprawy zawieszone	132	145	128
- sprawy umorzone	5	12	8
-wnioski skierowane do biegłych	145	160	159

1.7. Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień.**

	01.01- 30.09.2014	01.01- 30.09.2015	01.01- 30.09.2016
-Porady indywidualne***	13 340	13172 w tym 5630 porad w ramach Poradni Zdrowia Psychicznego	13 361 w tym 5853 porad w ramach Poradni Zdrowia Psychicznego
-konsultacje	679	656	611
-porady grupowe***	5 676	6212	5689
-porady prawne	193	119	59
-porady udzielone osobom nieubezpieczonym	192	192	228
-porady udzielone osobom z ubezpieczeniem unijnym	1	0	0
-pacjenci z rozpoznaniem uzależniania od alkoholu	1096	1023	1124
- pacjenci z rozpoznaniem uzależniania od środków psychoaktywnych	347	375	346
- pacjenci z rozpoznaniem patologicznego hazardu	75	73	83
-osoby współuzależnione	343	325	335
-pacjenci pierwszorazowi ***	1178	1103	757
-pacjenci przyjęci w Dziennym Oddziale Terapii Uzależnienia od Alkoholu*** w tym:	83	95	78
- mężczyźni	47	64	53
- kobiety	36	31	25
-pacjenci przyjęci w Dziennym Oddziale Terapii Uzależnienia od Środków Psychoaktywnych***	51	47	39
w tym:	39	35	29
- mężczyźni	12	12	10
- kobiety			

W ramach działalności Ośrodka prowadzone jest:

- poradnictwo i terapia indywidualna i grupowa dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- poradnictwo psychiatryczno-psychologiczne oraz program terapii grupowej w ramach poradni zdrowia psychicznego,
- świetlica socjoterapeutyczna dla młodzieży w wieku 12-16 lat,
- szkolenie dla różnych grup zawodowych nt. problemów uzależnień, przemocy w rodzinie i inne,
- poradnictwo prawne,
- Dzienny Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu,
- Dzienny Oddział Terapii Uzależnienia od Środków Psychoaktywnych.

W ramach działalności profilaktycznej prowadzona jest pomoc dla młodzieży eksperymentującej ze środkami odurzającymi oraz ich rodzicom.

1.8. Programy profilaktyczne w szczególności : *

	2014	2015	2016
„Debata” - udział klas gimnazjalnych -ilość uczniów *	ok. 600	ok.600	ok.400
„Korekta” -udział klas szkół średnich -ilość uczniów *	ok. 600	ok.600	ok.400
NOE - udział uczniów szkół ponadpodstawowych *	650	ok 650	ok.650
"Lokomotywa rodzinna"-adresatem projektu były rodziny zamieszkałe na terenie Biskupic: -ilość osób	37	39	-
Zajęcia profilaktyczno-edukacyjne w punkcie konsultacyjnym „Pomarańczowej Linii”, -udział uczniów *	15	15	15
Powiatowa Młodzieżowa Szkoła Liderów Profilaktyki - udział uczniów *	14	16	16
Kampania „Zachowaj trzeźwy umysł” - udział nauczycieli i koordynatorów - udział uczniów * - udział rodziców	171 6123 1685	206 8312 1878	276 8812 1578
Program profilaktyczny "Archipelag Skarbów" -uczniowie* -nauczyciele -rodzice	153 25 45	.	556 149 193
Koncert profilaktyczny "Chroń to co masz" zespołu PTAKY -liczba uczestników Dyskoteka profilaktyczna "Potrafimy się bawić bez używek" -liczba uczestników/dzieci i młodzieży*	.	ok. 700 osób zorganizowana w czerwcu i listopadzie	ok. 200 osób 1 dyskoteka profilaktyczn a w listopadzie
Kampania Profilaktyczna "Łańcuch czystych Serc" -liczba dzieci i młodzieży	ok. 1800	ok. 1200	ok. 350
„Aktywna Młodzież” -liczba dzieci i młodzieży -liczba liderów profilaktyki	ok.1500 58	ok. 1500 50	ok. 1500 51
Projekt edukacyjny: Jak żyć bezpiecznie, zdrowo „Kicaj zdrowo” -liczba dzieci *+liczba koordynatorów	4565+31 koordynato- -rów, relaizacja programu w klasach I-III zabrzeńskich szkół podstawowych	2600 14 koordynato- -rów, relaizacja programu w klasach I-III zabrzeńskich szkół podstawowych	2700 14 koordynato - -rów, relaizacja programu w klasach I-III zabrzeński ch szkół podstawow ych
Zajęcia wspomagające rozwój dzieci w wieku przedszkolnym z rodzin patologicznych i niewydolnych wychowawczo „ Szansa na lepsze jutro” liczba dzieci i rodziców.	76	33	39
Grupa socjoterapeutyczna "Promyk"-liczba dzieci*	15	16	15
Program socjoterapeutyczny dla dzieci zagrożonych niedostosowaniem społecznym"Życie bez przemocy" -liczba dzieci -liczba rodziców	15	15 10	12 8
VI Śląski Regionalny Przystanek PaT -liczba uczniów -liczba pedagogów	.	35 5	40 10

2015 r.

- W 2015 w ramach porozumienia zawartego pomiędzy Miastem Zabrze a Policją, przekazano środki finansowe w wysokości 32 000,00 zł, z przeznaczeniem na pokrycie wydatków związanych z zakupem jednego zestawu urządzenia stacjonarno-mobilnego oraz 7 zestawów urządzeń stacjonarno-przenośnych do badania zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu uczestników ruchu, w celu usprawnienia działań prewencyjnych w Zabrzu, na potrzeby Komendy Miejskiej Policji w Zabrzu.

- W 2015 r. w ramach kampani profilaktyczno – interwencyjnej „Międzypokoleniowa Koalicja Nieobojętnych” została przeprowadzona diagnoza zjawiska sprzedaży napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim w Zabrzu metodą „Tajemniczego Klienta”, (badanie objęło 72 wylosowanych punktów sprzedaży napojów alkoholowych: 38 małych i średnich sklepach spożywczych, 26 super i hipermarketach oraz 8 sklepach działających na terenie stacji paliw).

2016 r.

- W 2016 w ramach porozumienia zawartego pomiędzy Miastem Zabrze a Policją, przekazano środki finansowe w wysokości 32 000,00 zł, z przeznaczeniem na pokrycie wydatków związanych z zakupem 10 opakowań kaset (200 sztuk) do urządzenia DrugTest5000 oraz 10 opakowań testów (200 sztuk) jednorazowych DrugCheck3000, 4 opakowania jednorazowych testów (DCH3000), 1 opakowanie SSK5000-zestaw do pobierania próbek z materiałów, niezbędnych do badania obecności narkotyków w organizmie uczestników ruchu na terenie Zabrza, celem dalszego usprawniania działań prewencyjnych

w Zabrzu, na potrzeby Komendy Miejskiej Policji w Zabrzu.

- W 2016 r. miasto Zabrze zleciło badanie „Picie alkoholu i używanie narkotyków przez młodzież szkolną na terenie Zabrza” zgodnie z metodologią i standardami projektu ESPAD. W badaniu, uczestniczyła młodzież szkolna z dwóch grup wiekowych: uczniowie klas trzecich szkół gimnazjalnych oraz uczniowie klas drugich szkół ponadgimnazjalnych tj. liceów ogólnokształcących, liceów profilowanych, zasadniczych szkół zawodowych i techników. Dzięki objęciu badaniem wymienionych dwóch grup wiekowych możemy zaobserwować zmiany w zachowaniach i postawach nastolatków w dwóch różnych momentach procesu dojrzewania. Próba badawcza: 682 uczniów klas trzecich klas gimnazjów, 724 uczniów drugich klas szkół ponadgimnazjalnych (łącznie 70 klas) Suma liczby badanych osób: 1406.

W ramach działalności profilaktycznej prowadzone są programy:

- terapia grupowa dla uzależnionych w Zakładzie Karnym i Areszcie Śledczym.

2014 r.	2015 r.	2016 r.
ok. 40 osób	ok. 40 osób	ok. 40 osób

1.9. Zasoby umożliwiające prowadzenie działalności profilaktycznej i leczniczej na terenie miasta to - * :

- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- SPZOZ Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień,
- Zespół Konsultantów przy MOPR,
- Pracowniczy Punkt Konsultacyjny
- Zespół Interwencji Kryzysowej przy MOPR,
- Miejski Zespół Interdyscyplinarny,
- Punkt Konsultacyjny w Izbie Wyrzeźwień,
- Punkt Pomarańczowej Linii przy Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej,
- Zespół Interwencyjno – Konsultacyjny Programu „Lepiej razem niż osobno”,
- Stowarzyszenie Klub Abstynentów „Nowe Życie” z dzielnicowymi punktami Klubu w Mikulczycach, Rokitnicy, Kończycach i Zaborzu,
- Stowarzyszenie „Żyj i daj żyć” na rzecz adaptacji osób uzależnionych i ich rodzin do społeczeństwa z dzielnicowym punktem w Biskupicach,
- Spółdzielnia Socjalna "Skuteczni,"
- Fundacja "Pomost",
- Grupy samopomocowe dla osób uzależnionych (w ilości 11),
- Grupy samopomocowe rodzinne dla osób współuzależnionych (w ilości 4),
- Grupa samopomocowa dla dorosłych dzieci alkoholików,

- Grupy samopomocowe w Areszcie Śledczym i Zakładzie Karnym,
- Świetlice socjoterapeutyczne:
- 5 przy Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie dla 106 dzieci
- 1 przy SPZOZ Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień,
- Placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego (świetlice) dla ok. 500 dzieci:
 - Zgromadzenie Karmelitanek Misjonarek,
 - Stowarzyszenie "Fenix",
 - Stowarzyszenie "Kontakt",
 - Stowarzyszenie "Nasza Szkoła-Nasz Dom",
 - Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Diecezji Gliwickiej,
 - Zabrzeńskie Towarzystwo Rodziców, Opiekunów i Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski,
 - Dom Dziennego Pobytu "Rodzina" Caritas Diecezji Gliwickiej,
 - Parafia Ewangelicko-Augsburska,
 - Stowarzyszenie Integracyjne "Aiuto",
 - Stowarzyszenie "Salos Splot-Sport",
 - Fundacja Rozwoju Edukacji i Pomocy Społecznej,
 - Fundacja "Betlehem Dom Chleba",
 - Caritas Parafii Św. Wojciecha,
- Pozostałe podmioty:
 - Polski Związek Głuchych,
 - Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Archidiecezji Katowickiej,
 - Stowarzyszenie „Guido”,
 - Caritas Diecezji Gliwickiej,
 - Fundacja „Andrzej”,
 - Uczniowski Klub Sportowy „Trampkarz”,
 - Obywatelski Ruch Bezrobotnych,
 - Stowarzyszenie „Wielka Flota Zjednoczonych Sił”,
 - Zabrzeńskie Stowarzyszenie na Rzecz Profilaktyki i Pomocy Rodzinie „Droga”,
 - Fundacja Górnika Zabrze-Ośrodek Kibice Razem,
 - Domy Pomocy Społecznej w tym Dom Pomocy Społecznej dla osób przewlekle, psychicznie chorych, (5 na terenie Zabrze)

W zorganizowanym wypoczynku letnim dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych skorzystało, odpowiednio:

- w roku 2014- 579 dzieci
- w roku 2015 - 629 dzieci
- w roku 2016 - 629 dzieci

Objaśnienia znaków i skrótów:

- * - miernik celu 2.1.1.
- ** - miernik celu 2.2.1.
- *** - miernik celu 2.3.1.

MKRPA – Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 MOPR – Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie,

OPIŁU – Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień,
ZIK – Zespół Interwencji Kryzysowej,
SPZOZ - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej.

2. CELE

Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii

na rok 2017 w Mieście Zabrze, stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalany jest corocznie a finansowany jest ze środków własnych, pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Program zawiera zadania będące odpowiedzią na aktualne potrzeby lokalne oraz istniejące zasoby instytucjonalne, służące rozwiązywaniu problemów związanych z uzależnieniami.

Głównym celem niniejszego Programu jest zmiana struktury spożywania alkoholu wśród mieszkańców Zabrze, inicjowanie i wspieranie przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie spożywania alkoholu, propagowanie i działanie na rzecz trzeźwości poprzez skoordynowanie działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych. Ponadto ważnym punktem Programu będzie podnoszenie poziomu edukacji związanej z profilaktyką uzależnień wśród dzieci i młodzieży, wskazywanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu, oraz umiejętność radzenia sobie ze stresem a także w sytuacjach trudnych, na każdym etapie życia.

2.1. Wspieranie programów profilaktycznych i działań społeczności lokalnych na rzecz zapobiegania używania alkoholu oraz innych środków psychoaktywnych przez mieszkańców Zabrze:

2.1.1. Mierniki:

- 1) liczba programów profilaktycznych i imprez bezalkoholowych,
- 2) liczba klubów, stowarzyszeń promujących zdrowy tryb życia,
- 3) liczba dzieci i młodzieży biorąca udział w programach profilaktycznych,

2.2. Zmniejszenie natężenia problemów już istniejących poprzez:

- a) wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemem alkoholowym lub narkotykowym,
- b) ograniczenie dostępności substancji psychoaktywnych,
- c) poprawa bezpieczeństwa poprzez zwiększenie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

2.2.1. Mierniki:

- 1) liczba osób zgłaszających się do OPIŁU,
- 2) liczba rodzin (osób) z problemem alkoholowym objętych pomocą MOPR,
- 3) liczba rodzin z problemem narkotykowym objętych pomocą MOPR,
- 4) liczba osób korzystających z punktów konsultacyjnych MOPR i Izby Wyrzeźwień,
- 5) liczba kontroli/interwencji prowadzonych przez Straż Miejską,
- 6) liczba interwencji Policji,
- 7) liczba ujawnionych przypadków prowadzenia pojazdów mechanicznych przez osoby nietrzeźwe.

2.3. Zwiększenie dostępności świadczeń w zakresie terapii, rehabilitacji oraz reintegracji społecznej poprzez rozwój specjalistycznych placówek realizujących programy profilaktyczno-terapeutyczne oraz programów dla osób uzależnionych i współuzależnionych:

- a) objęcie leczeniem i rehabilitacją coraz większej grupy osób uzależnionych,
- b) poszerzenie sieci placówek terapeutycznych oraz oferty terapeutycznej dla osób uzależnionych i ich rodzin,
- c) rozwój pomocy psychologicznej dla ofiar przemocy w rodzinie,
- d) wspieranie zatrudnienia socjalnego.

2.3.1 Mierniki:

- 1) liczba pacjentów pierwszorazowych w OPIŁU,
- 2) liczba udzielonych porad indywidualnych w OPIŁU,
- 3) liczba porad grupowych w OPIŁU,
- 4) liczba przyjęć w Oddziale Terapii Uzależnień,

- 5) liczba przyjętych wniosków MKRPA,
- 6) liczba porad w ZIK,
- 7) liczba interwencji Policji w związku z przemocą domową,
- 8) liczba sporządzonych „Niebieskich Kart”,
- 9) liczba personelu przeszkolonego.

3. ZADANIA

Zgodnie z intencją ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, Rada Miasta przyjmuje następujące zadania w realizacji programu:

3.1. Zadania w zakresie działalności profilaktycznej :

- a) finansowanie i prowadzenie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, a także ich rodziców oraz nauczycieli i pedagogów w szkołach, świetlicach, placówkach oświatowych i ochrony zdrowia na terenie Zabrze – np. NOE, Debata, Korekta, Lepiej Razem niż Osobno, ogólnopolskich kampanii medialno-profilaktycznych m.in. Powstrzymaj pijanego kierowcę, Zachowaj trzeźwy umysł, Wyhamuj w porę, Cięża bez alkoholu, prowadzenie programu „Pomarańczowa Linia”, innych kampanii i akcji trzeźwościowych,
- b) szkolenie różnych grup zawodowych stykających się w swoim środowisku z problemami uzależnień, zwłaszcza:
 - członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - nauczycieli i pedagogów,
 - kuratorów sądowych,
 - policjantów,
 - funkcjonariuszy Straży Miejskiej,
 - pracowników pomocy społecznej,
 - pracowników podstawowej opieki zdrowotnej (w szczególności lekarzy rodzinnych, pielęgniarek),
 - pracowników placówek profilaktyczno-terapeutycznych (m.in. terapeutów uzależnień, konsultantów MOPR i ZIK),
 - pracodawców,
 - pracowników Izby Wytrzeźwień,
 - sprzedawców napojów alkoholowych i właścicieli, menadżerów punktów sprzedaży alkoholu,
- c) organizowanie i finansowanie badań dot. m.in. zjawiska sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim w sklepach i lokalach gastronomicznych na terenie miasta Zabrze, przeprowadzanie sondaży, ekspertyz, badań pozwalających diagnozować używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną z terenu Zabrze, prowadzenie badań pozwalających ocenić realizację programów profilaktycznych,
- d) realizacja programu wczesnego rozpoznawania problemu alkoholowego i narkotykowego wśród dzieci i młodzieży,
- e) opieka nad dziećmi i młodzieżą z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz rodzin z problemem alkoholowym i narkotykowym poprzez prowadzenie i finansowanie placówek wsparcia dziennego oraz Ośrodków Kuratorskich,
- f) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo – rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- g) organizowanie i finansowanie programów profilaktycznych w Schronisku im. św. Brata Alberta,
- h) finansowanie programów profilaktyczno – rehabilitacyjnych prowadzonych przez stowarzyszenia trzeźwościowe,
- i) rozpowszechnianie w lokalnych środkach masowego przekazu informacji dotyczących profilaktyki i leczenia uzależnień,
- j) organizowanie imprez bezalkoholowych i antynarkotykowych (sportowych, uroczystości) dla dzieci, młodzieży i dorosłych m.in.:
 - Dzień Trzeźwości,

- sierpień 2017 – miesiącem trzeźwości,
 - wrzesień 2017 – miesiącem z FAS,
 - "Łańcuch Czystych Serc",
 - festyny rodzinne – bezalkoholowe,
 - konferencje, debaty profilaktyczne
 - dyskoteki, koncerty i zabawy bez substancji psychoaktywnych,
 - zloty i rajdy trzeźwości,
- k) prowadzenie pedagogiki i profilaktyki ulicznej (streetworkerzy),
- l) organizowanie seminariów, kongresów, debat i pikników na temat profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień (m.in. alkoholowych, narkotykowych),
- m) udział w lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich akcjach i kampaniach trzeźwościowych i antynarkotykowych,
- n) kontrola przez członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na podstawie upoważnienia organu zezwalającego, przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych (np. informacje o szkodliwości alkoholu, zakazie sprzedaży nieletnim i nietrzeźwym),
- o) organizowanie i finansowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, narkotykowym, przemocy w rodzinie i innych uzależnień,
- p) finansowanie zakupu publikacji i czasopism związanych z problematyką uzależnień, m.in. dla bibliotek i czytelników,
- q) działalność profilaktyczna Wczesnej Interwencji dla dzieci z podejrzeniem FAS – Płodowym Zespołem Alkoholowym oraz dla ich rodziców i opiekunów,
- r) organizacja i propagowanie poradnictwa obywatelskiego, zawodowego i psychologicznego, zwłaszcza dla osób z grup zagrożonych marginalizacją,
- s) realizacja programów profilaktyczno-zdrowotnych ujętych w Uchwale Rady Miasta Zabrze w sprawie przyjęcia programów polityki zdrowotnej dla mieszkańców miasta Zabrze w latach 2016-2018.

3.2. Zadania zgodne z drugim celem operacyjnym Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020

pn.: "Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi", w ramach

- a) Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii
- b) Krajowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

3.3. Zadania w zakresie przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach:

- a) realizacja programów profilaktycznych w szkołach nauki jazdy, m.in. dla kierowców zawodowych,
- b) współpraca z instytucjami, które w zakresie swoich działań związane są z ruchem drogowym, w szczególności z Policją,
- c) finansowanie zakupu urządzeń do mierzenia stężenia alkoholu w wydychanym powietrzu, oraz urządzeń do mierzenia zawartości narkotyków w ślinie,

3.4. Zadania w zakresie zmniejszenia natężenia problemów już istniejących:

- a) wspieranie organizacji pozarządowych w zakresie prowadzenia i organizowania placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży,
- b) współpraca członków Komisji z kuratorami sądowymi wykonującymi nadzór nad osobami poddanymi leczeniu odwykowemu,
- c) prowadzenie dyżurów telefonicznych oraz telefonicznych konsultacji specjalistycznych,
- d) funkcjonowanie Zespołu Interwencji Kryzysowej dla ofiar przemocy w rodzinie,
- e) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe oraz narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, doskonalenie metod pracy interwencyjnej w rodzinie w sytuacji przemocy w rodzinie, w której występuje także problem alkoholowy, w ramach procedury "Niebieskiej Karty,"
- f) zwiększenie dostępności i podniesienie jakości oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,

- g) doskonalenie i upowszechnianie standartów interdyscyplinarnej pracy na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- h) działalność profilaktyczna prowadzona w Izbie Wyrzeźwień,
- i) wspieranie i pomoc w realizacji programów terapeutyczno – rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych i ich rodzin,
- j) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii,
- k) wspieranie działalności stowarzyszeń abstynenckich w zakresie profilaktyki i pracy z grupami ryzyka, rehabilitacja osób uzależnionych i ich rodzin, służące rozwiązywaniu problemów uzależnień,
- l) kontrola realizacji zezwoleń na sprzedaż alkoholu oraz rygorystyczne cofanie zezwoleń w przypadku nieprzestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości, ze szczególnym zwróceniem uwagi na sprzedaż alkoholu osobom nieletnim,
- m) podejmowanie interwencji oraz występowanie przed sądem jako oskarżyciel publiczny w związku ze złamaniem zakazu sprzedaży alkoholu niepełnoletnim lub nietrzeźwym oraz złamaniem zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych,
- n) opiniowanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu pod względem zgodności usytuowania i ilości punktów sprzedaży z uchwałami Rady Miasta,
- o) działania profilaktyczne w jednostkach pomocy społecznej w tym zakupy urządzeń do mierzenia stężenia alkoholu w wydychanym powietrzu.

3.5. Zadania w zakresie leczenia, rehabilitacji oraz reintegracji społecznej :

- a) informowanie o możliwościach leczenia odwykowego i jego skuteczności oraz zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i używania substancji psychoaktywnych,
- b) motywowanie osób uzależnionych do leczenia i kierowanie wniosków do sądu o wszczęcie postępowania w sprawie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- c) zlecanie i przeprowadzanie wywiadów środowiskowych na potrzeby Zespołu Orzekającego Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- d) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków poprzez finansowanie programu zdrowotnego "Program zwiększenia dostępności i jakości oddziaływań profilaktyczno-terapeutycznych dla osób z problemem uzależnienia ich rodzin oraz promocja zdrowego stylu życia dla mieszkańców z terenu miasta Zabrze",
- e) prowadzenie działalności SPZOZ Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień,
- f) wspieranie działalności Klubu Abstynentów z dzielnicowymi punktami,
- g) funkcjonowanie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz koordynatora ds. profilaktyki i leczenia uzależnień,
- h) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrum integracji społecznej, klubu integracji społecznej, wspieranie spółdzielni socjalnej.

3. . Zadania na rzecz ograniczenia populacji osób pijących ryzykownie i szkodliwie:

- a) wdrażanie do podstawowej opieki zdrowotnej programów wczesnego rozpoznawania i interwencji (WRKI) wobec osób pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie,
- b) finansowanie szkoleń dla personelu medycznego w obszarze WRKI, w szczególności dla lekarzy i pielęgniarek podstawowej opieki zdrowotnej,
- c) finansowanie zakupu materiałów edukacyjnych dla personelu medycznego i pacjentów podstawowej opieki zdrowotnej w zakresie WRKI.

4. Podmioty zaangażowane w realizację niniejszego Programu na terenie Miasta Zabrze:

- SPZOZ Ośrodek Profilaktyki i Leczenia Uzależnień,
- SPZOZ Ośrodek Rehabilitacji Dzieci Niepełnosprawnych,
- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie,
- Miejski Zespół Interdyscyplinarny,
- stowarzyszenia trzeźwościowe,

- Policja,
- Straż Miejska,
- Sąd Rejonowy,
- Izba Wyrzeźwień,
- prasa, radio, telewizja, m.in. Zabrzeński Informator Samorządowy, Głos Zabrze i Rudy Śląskiej, Nowiny Zabrzeńskie, Radio Silesia, Dziennik Zachodni,
- niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej,
- placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- stacjonarne ośrodki leczenia odwykowego,
- Politechnika Śląska
- szkoły i placówki oświaty,
- Areszt Śledczy i Zakład Karny,
- Miejska Biblioteka Publiczna,
- organizacje pozarządowe, Kościół Katolicki, inne kościoły i związki wyznaniowe realizujące gminny program profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii,
- inne instytucje zajmujące się problematyką uzależnień.

4.1. Program jest realizowany przez Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miejskiego w Zabrzu oraz jednostki wskazane w załączniku do Uchwały Budżetu Miasta Zabrze na 2017 r. dot. planowanych dochodów z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatki na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2017 rok.

4.2. Na wszystkich etapach realizacji programu z powyższymi jednostkami współpracują koordynator ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

4.2. Za udział w posiedzeniach plenarnych i zespołów orzekających o leczeniu odwykowym członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2015 r. ustalonego w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 września 2015 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2017 r. (Dz.U. 2016.1456).

Plan wydatków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2017 roku wynosi 3 020 000 zł i jest ujęty w planie budżetowym Uchwały Budżetowej Miasta Zabrze na 2017 r.